

CAPÍTOL 11 L'AUTORIA

ARTICLE 50. Autors dels noms i dels actes nomenclaturals

50.1. Identitat dels autors. L'autor d'un nom o d'un acte nomenclatural és la persona que el publica per primera vegada [articles 8, 11], de manera que satisfaci els criteris de disponibilitat [articles 10 a 20] (vegeu, però, l'article 50.7 per a certs noms publicats en sinonímia). Si una obra és de més d'una persona, però queda clar pel context que tan sols una de elles és responsable d'aquest nom o acte, aleshores aquesta persona n'és l'autora; altrament, es considera que l'autor de l'obra és l'autor del nom o acte. Si l'autor, o la persona que publica l'obra, no pot ser determinat pel context, aleshores es considera que el nom o acte són anònims (vegeu l'article 14 per a la disponibilitat de noms i actes nomenclaturals anònims).

50.1.1. Tanmateix, si queda clar, pel context d'una obra, que no és pas l'autor el responsable alhora del nom o de l'acte i dels factors de disponibilitat a part de la mateixa publicació, sinó una persona diferent, aleshores aquesta altra persona és l'autora del nom o acte. Si la identitat d'aquesta altra persona no és explícita en la mateixa obra, aleshores es considera que l'autora és la persona que publica l'obra.

50.1.2. En el cas de la fixació original d'una espècie tipus mitjançant l'ús deliberat d'un nom del nivell espècie en el sentit d'una identificació errònia prèvia, es considera que la persona que empra deliberadament la identificació errònia és l'autora d'un nom nou específic [articles 11.10, 67.13, 70.4].

50.1.3. Les disposicions d'aquest capítol s'apliquen també als coautors.

Exemple. El binomi *Dasyurus lanarius* (Mammalia) es va publicar en un informe d'expedicions l'autor del qual és Mitchell (1838). El nom específic *lanarius* d'aquest binomi i la descripció del tàxon estan continguts en una carta d'Owen a Mitchell que aquest publicà mot per mot (la qual cosa demostra explícitament, dins la mateixa obra, que Owen era l'únic responsable tant del nom com de la descripció que el feia disponible). Owen és l'autor de *D. lanarius*, i no pas Mitchell.

Recomanació 50A. Autors múltiples. Si un nom és proposat en una obra de múltiples autors, però tan sols un (o diversos) dels autors són directament responsables del nom i de satisfer els criteris que fan disponible el nom, aleshores l'autor o els autors directament responsables s'haurien d'identificar explícitament. Els coautors de l'obra completa que no tingut la responsabilitat directa del nom no s'haurien d'incloure automàticament com a autors d'aquest. Vegeu la recomanació 51E per a esmentar els noms d'aquests autors.

50.2. Autoria dels noms publicats en les actes de reunions. Si el nom d'un tàxon esdevé disponible mitjançant publicació en una llista o en l'acta d'una reunió, la persona responsable del nom, i no el secretari o un altre relator de la reunió, és l'autor del nom.

Recomanació 50B. Informació a les actes. Els secretaris i els altres relators de reunions no haurien d'incloure en les seves actes publicades noms científics o actes nomenclaturals nous.

50.3. Autoria no modificada per canvis de categoria o combinació

50.3.1. L'autor del nom d'un tàxon nominal dins del nivell família, del nivell gènere o del nivell espècie no és afectat per la categoria en què s'empra el nom. Tanmateix, el primer a emprar, per a una espècie o una subespècie, un nom infrasubespècífic que, d'altra banda, satisfà els criteris de disponibilitat, n'esdevé l'autor [articles 10.2, 45.5.1].

50.3.2. El canvi de combinació genèrica d'un nom del nivell espècie no n'afecta l'autoria (vegeu l'article 51.3 sobre l'ús dels parèntesis per a indicar les combinacions modificades).

50.4. Autoria d'esmenes justificades. Una esmena justificada s'atribueix a l'autor del nom en la seva grafia original incorrecta, i no a la persona que fa l'esmena [articles 19.2, 33.2.2].

50.5. Autoria d'esmenes injustificades. Una esmena injustificada s'atribueix a l'autor que la publica per primera vegada [article 33.2.3].

50.6. Autoria d'un nom publicat simultàniament per diferents autors. Si dos o més noms idèntics per al mateix tàxon són publicats en la mateixa data per diferents autors en la mateixa o en diferents obres, llur precedència (i, per tant, l'autor del nom) és determinada per l'aplicació de l'article 24.

Exemple. El nom *Zygomaturus keani* (Mammalia) fou publicat per primera vegada tant per Stirton com per Plane en dos treballs diferents de la mateixa publicació (1967). En els dos treballs es descriuen diferents exemplars. Tot i que Plane atribuï el nom a Stirton, el material descrit en el treball de Plane no és el mateix que en el de Stirton i, per tant, Plane fou l'autor únic del nom establert en aquest treball. Mahoney i Ride (1975), com a primers revisors [article 24.2.2], donaren precedència a l'obra i al nom de Stirton (van seguir la intenció de Plane —vegeu la recomanació 50C—), de manera que l'autor del nom és Stirton i els exemplars tipus són els que va fixar ell.

50.7. Autoria de noms publicats per primera vegada com a sinònims més moderns. Si un nom científic (que prové, p. ex., d'una etiqueta o un manuscrit) fou publicat per primera vegada en el quadre de sinònims d'un nom disponible i esdevingué disponible abans del 1961 mitjançant les disposicions de l'article 11.6, l'autor és la persona que el va publicar com a sinònim, àdhuc si s'esmenta algun altre nom d'autor, i no la persona que el va adoptar posteriorment com a nom vàlid [article 11.6].

Recomanació 50C. Autors de noms exclosos o no disponibles. Si, per raons bibliogràfiques o d'altres, escau referir-se a un nom exclòs [article 1.3] o no disponible, l'autor hauria de ser la persona que el va publicar amb aquesta condició, llevat que aquest autor esmenti una altra persona com a font (vegeu la recomanació 51F per a la manera de fer l'esment i per a exemples).

ARTICLE 51. Esment dels noms dels autors

51.1. Ús opcional dels noms dels autors. El nom de l'autor no forma part del nom d'un tàxon i esmentar-lo és opcional, tot i que és costum i sovint fer-ho és aconsellable.

Recomanació 51A. Esment de l'autor i de la data. L'autor original i la data d'un nom s'haurien d'esmentar almenys un cop en cada obra que tracti del tàxon indicat per aquest nom. Això és especialment important per a distingir homònims i per a identificar noms del nivell espècie que no estiguin en llurs combinacions originals. Si el[s] cognom[s] i el[s] nom[s] d'un autor es poden confondre amb un altre, aleshores s'haurien de distingir com en les bibliografies científiques.

Recomanació 51B. Transliteració d'un nom d'autor. Si el nom d'un autor s'acostuma a escriure en un idioma que no utilitza l'alfabet llatí, s'hauria de donar amb caràcters llatins, amb signes diacrítics o sense.

51.2. Manera d'esmentar l'autoria. El nom de l'autor segueix el nom del tàxon sense cap signe de puntuació interposat, excepte en les combinacions canviades d'acord amb l'article 51.3.

Recomanació 51C. Manera d'esmentar autors múltiples. Si els responsables d'un nom són tres o més autors, l'esment del nom dels autors es pot expressar mitjançant l'ús de l'expressió «*et al.*» després del nom del primer autor, sempre que tots els autors del nom s'esmentin sencers en alguna part de la mateixa obra, ja sigui en el text, ja sigui en una referència bibliogràfica.

51.2.1. El nom d'un usuari subsegüent, si s'esmenta, s'ha de separar del nom del tàxon d'una manera distintiva i explícita, però no mitjançant parèntesis (cf. l'article 51.3), llevat que s'hi inclogui una explicació.

Exemple. La referència a *Cancer pagurus* Linnaeus en el sentit utilitzat per Latreille es pot esmentar com «*Cancer pagurus* Linnaeus sensu Latreille», o com «*Cancer pagurus* Linnaeus (d'acord amb la interpretació de Latreille)» o d'alguna altra manera distintiva, però no com «*Cancer pagurus* Latreille» o «*Cancer pagurus* (Latreille)».

Recomanació 51D. Autor anònim, o anònim però conegut o deduït. Si el nom d'un tàxon es va establir (o es considerarà que havia estat establert) anònimament, es pot emprar el terme «Anon.» com si fos el nom dels autors. Tanmateix, si se'n coneix o se'n dedueix l'autoria a partir d'evidències externes, el nom de l'autor, si s'esmenta, s'hauria d'encloure entre claudàtors per a mostrar l'anonimat original. Vegeu l'article 14 respecte de la disponibilitat dels noms proposats anònimament.

Recomanació 51E. Esment de l'autor responsable. Si un nom científic i les condicions que el fan disponible (ultra la publicació) [articles 10 a 20] són de la responsabilitat no de l'autor de l'obra que els conté, sinó d'alguna altra persona o persones o d'alguns coautors concrets, l'autoria del nom, si aquest és esmentat, hauria de constar com «B a A» o «B a A & B», o de qualsevol altra manera que sigui adequada per a facilitar la recuperació de la informació (normalment, s'hauria d'esmentar també la data).

Recomanació 51F. Esment de l'autor de noms no disponibles o exclosos. Si l'esment de l'autoria d'un nom no disponible o exclòs [recomanació 50C] és necessari o desitjable, la condició nomenclatural del nom hauria de quedar ben palesa; si cal, amb un comentari a part.

Exemples. *Halmaturus rutilus* Lichtenstein, 1818 (*nomen nudum*); *Yerboa gigantea* Zimmermann, 1777 (publicat en una obra rebutjada per la Comissió: opinió 257); «Pseudosquille» (un nom vernacle publicat per Eydoux i Souleyet [1842]).

51.3. **Ús dels parèntesis en el cas de combinacions canviades.** Si un nom del nivell espècie es combina amb un nom genèric diferent de l'original, el nom de l'autor del nom del nivell espècie, si és esmentat, ha d'anar entre parèntesis (i, si s'esmenta la data, aquesta ha d'anar dins del mateix parèntesi).

Exemple. *Taenia diminuta* Rudolphi, en transferir-se al gènere *Hymenolepis*, s'esmenta com *Hymenolepis diminuta* (Rudolphi) o com *Hymenolepis diminuta* (Rudolphi, 1819).

51.3.1. Els parèntesis no s'empren si el nom del nivell espècie originalment es va combinar amb un nom genèric amb grafia incorrecta o amb una esmena del nom genèric. (Això s'aplica malgrat que una esmena injustificada sigui un nom disponible amb els seus propis autor i data [article 33.2.3].)

Exemple. El nom del nivell espècie *subantiqua* D'Orbigny, 1850 es va establir en combinació amb «*Fenestrella*», la grafia incorrecta de D'Orbigny de *Fenestella* Lonsdale, 1839. Cal esmentar l'espècie com *Fenestella subantiqua* D'Orbigny, 1850 i no pas com «*Fenestrella subantiqua* (D'Orbigny, 1850)».

51.3.2. L'ús dels parèntesis per a englobar el nom de l'autor i la data no és afectat per la presència d'un nom subgenèric, per la transferència a un subgènere diferent dins del mateix gènere, per un canvi de categoria dins del nivell espècie o per la transferència d'una subespècie a una espècie diferent dins del mateix gènere.

Exemple. Si *Goniocidaris florida* Agassiz es transfereix al gènere *Petalocidaris*, s'esmenta com *Petalocidaris florida* (Agassiz). Quan es tracta *Petalocidaris* com un subgènere

Codi Internacional de Nomenclatura Zoològica

de *Goniocidaris* s'omet el parèntesi, àdhuc si l'esment complet es dona com *Goniocidaris (Petalocidaris) florida* Agassiz.

51.3.3. Si abans del 1961 va establir un nou nom del nivell espècie en combinació amb un nom del nivell gènere prèviament disponible i, alhora, l'autor va proposar condicionalment un nou gènere nominal per a aquest taxon, el parèntesi no s'empra amb el nom de l'autor quan el nom del nivell espècie s'empra en combinació amb el nom genèric prèviament establert, però sí quan el nom del nivell espècie es combina amb el nom genèric proposat condicionalment (vegeu l'article 11.9.3.6).

Exemple. Lowe (1843) va establir la nova espècie de peix *Seriola gracilis* i alhora proposà condicionalment el nou gènere *Cubiceps* per a contenir aquesta espècie nominal. Quan s'inclou a *Cubiceps*, el nom s'esmenta com *Cubiceps gracilis* (Lowe, 1843).

Recomanació 51G. Esment de la persona que proposa una combinació nova. Si es vol esmentar tant l'autor d'un tàxon nominal del nivell espècie com la persona que el va transferir per primera vegada a un altre gènere, el nom de la persona que proposa la nova combinació hauria d'anar a continuació del parèntesi que engloba el nom de l'autor del nom del nivell espècie (així com la data, si hi és esmentada; vegeu la recomanació 22A.3).

Exemples. *Limnatis nilotica* (Savigny) Moquin-Tandon; *Methiolopsis geniculata* (Stål, 1878) Rehn, 1957.